

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 23 October 1776. Onsdagen. N:o 84.

Bötheborgs Allehanda.

Constantinopel d. 3 = 5 Sept. Tullarne härstädes äro nyligen bort-arenderade eller förpaktade, fördelte i 110 lotter, til åfvenså många personer. Hvarbera betalar 13500 Piastrer, som utgör en summa af 27 Pungar, och måste inlemnas i Stor-Herrrens Skattkammare, contant. Deremot har hvar förpaktare på listtid en ränta af 2500 piaster at årnjuta. Dör någon, så hemfaller dess andel i förpaktningen, nämligen de 13500 piaster, Resten en, som seban säljer den at måstjubande, nuver samma bring. Hädanefter skola alla förpaktningar inrättas på denna fot.

Ifrån Spanska Gränstsen af d. 19 Sept. Fruktan för et utbrutande krig mellan Spanien och Portugal, är numera försvunnen. Ej allena Hofwet i Lisabon har fått underrättelse at fiendtligheterne upphört i America, utan Hofwet i Madrid skal såde samma notice. Krigs-tilrustningarne förkastas likväl i Spanien, och de troppar som moro bestände ifrån Cadix til America, skola sammandragas til et Campement nära intil Cadix, på sidan at Gibraltar.

Ifrån Österrike af d. 4 Octob. På alla vägar och gator omkring och uti Wien, skola Lanternor upfattas och antändas om astnarne, til förekommande af de många olycks-tillfälle medelst råhwande, mord och öfwermåld, som fördrivas i mörkret.

Saag d. 8 Octob. En Cadre såges nästa vår skola utdrickas, at förena sig med den, som redan kryfsar på Africanska Kusten, antingen til dess förstärkning eller aflösning. I eden med Na oceanern tyckes ej kunna återställas.

London d. 4 = 8 Octob. Under Deras Maj:ters sista vistande uti Windsor för i år, besågo De prof-skjutningen, uti hvilken en Officerare af 70:de Regimentet öfvar något manslap. Denne Officer läser dem at skjuta och träffa på 100 til 300:de Yards distance. Han self är så färdig, at han laddar, skuter och träffar 7 gångor i minuten. = Swad Eld-slaget imellan Avery och Gayton beträffar, så wisas den vara utan grund. Man wet rättnu icke hvilka tidningar man skal tro. Priser omtalas och tillerkännas både de Kongl. och Americanerne. Wid Cap Vincent skal en förwägen American uppehålla sig, som redan taget årtillige Singeliska Stepp ec. = Om något af wigt förefallet i America, wet ingen rätt, mer än Hofwet. = Sista Expreßen ifrån Newbeck har inberättat, at Kongl. Tropparne besatt alla Poster imellan Newbeck och Lac Champlain, och at 20 Holländska Transport-skepp med troppar och munition anlände til inloppet af Laurent-floden. = Americas nerne wilja hålla 20,000 man emot Canada. I Boston förstärka de sig besunnerligen starkt, både til Lands och watten. = Nytte löper i dag, at alla wid Downs, Gravesend och på Themsen liggande Transport-skepp, såde befallning at icke afgå och åter utlasta.

Paris d. 7 Octob. Då Drottningen förliden Fredags war på Operan, hade en olycksbändelse snart åskadkommet allmän försträckelse, i det et Fruntimer i 3:de Logen skulle öfwerräcka en Labourette, eller Kullerstol, den hon släppte just öfwer där Drottningen satt. Hade Drottningen i det ögnablicket wände hustrudet til Theatern, hade skelen träffat henne, men nu föll han ned i Orchestern och blefverade en af Musicanterne.

Ifrån Brandenburg af d. 13 Octob. En Ungtäre, wid namn Samuel Desy, har wid Universitetet i Frankfurt von der Oder, utgifwet och försäat en Disputation, som i anseende til dess paradoxer, förordssakat mycket upmärksamhet, så mycket mer, som den innefattar de fläste wår Jordkrets rörande märkwardigheter; Ämnet är: Successivum Peluris nostri incrementum. En berömd Theol. Doctor faller om den ännu följande omdöme. Til at wisa Jordkretsens tillwärt, betraktar han, (Hr Desy) först de synbare skår til dess förändringar, som förefomma på Jordytan. 2:do pröwar han Burnets, Woodwards och Whistons Hypotheser och hwilken bländ dem är sannolikast, som, i hans tanka, är den sista. 3:io. Söker han bewisa at Jorden icke tillkommet på en gång, utan småningom af wattenet, dermed hon war betäckt. Han antager icke, at jorden helt och hållet öfverswämmades i Noas tid, utan inlänter denna Flod til Malakina, Syrien och Mesopotamien. Leibnizens Hypothes i Protugæa, som fins i Actis Erudit. Lips. 1693, nämligen: at wår jord, som de sörige Planeterne, är en afsondrad del från Solen, småningom kommen til det tillstånd i hwilket wi nu befinne den samma, följagteligen långt äldre än den angifwes, tycker han bäst om. Ifrån det ögnablick Jorden skildes ifrån Solen til dess swäljande, räknar han 46 Millioer, 575342 år, och 70 dagar, oö från samma til dess duglighet at bära frugter och tunna bedos af människor och djur, 48 Millioer 525342 år och 170 dagar. Han undarsöker och huru jorden efterhand tillkommet af wattenet, som betäckt henne. Det är ej till förmodandes, ligger samt. Doctor til, at denne Magisters afhandling finner bifall i alla stycken; icke dess mindre måtte man lemna honom det förriente beröm, at han besitter de Physikaliske och Mathematike wettenskaper, och är en man af egemen lärdom, samt at hans Skrifte innehåller mycket sauntig.

Lands Crona d. 16 Octob. Den 6 dennes sammanwiggdes Handelsmannen Herr Jacobson med Jungfru Brita Maria Schenmarck, en dotter af Handelsman Herr Lars Schenmarck och dess afl. Fru Anna Jngl i Kurwillsius.

Carlshamn d. 15 Octob. Den 11 dennes sammanwiggdes på Hoka gård i Asfarums Soan, Revisorin wid Kongl. Mini. li. erer Hr Siwar Troillus och Jungfru Lewina Sön.

Lund d. 15 Octob. Kyrkoherden u i Nätraby Herr Berha d Appendix, är uppligen ganska ha igt med döden afgången.

Dito d. 17 Oct. I förgårns börjades Härfödes Prästödets med Skanska Stiftets Prästerkap. Ämnet til Disputation war denna gången de Ecclesia. D. 12 dennes prästder de Magist. Docens Herr Landby för Philologiska Disputationen De Codice Samaritano, Resp. Herr Lars Michaelson, Högöthe.

Uti Punds Tidning läses följande Brännwits-calcul: När nu i alla Samwändingen allmännare discours så esalles, än om Brännwits Bränning och en derafl ståtande förmodelig wint, som ingen blir misunnig Cronan, allenast han stadnar i D. S. händer, gifde en nolligen följande anmärkning: Supponera at utaf Swenska Inbyggare en Million upa Brännwits, supponera tillita at en enda Sup om dagen går på 365 dagar 11 kannor och 6 jungfrur, samt således at den fragaste dageliga Supare consumerar i tunna Säd ärl., ty mera än 11 kannor af tunnan läwer man icke kunna räknar; så fordrade således en Million enkla Supare en Million tunnor S. anemål, och hwad skulle icke detta quantum stas med deras lit, som om dagen säga 3 a 4 supar?

Nya Uppfinningar.

1. En Kopparslagare i Venedig har nyligen upfunnet och sammansatt, en ganska konstlig Hydraulisk Machine, för at släta wädelb. Den drifwer med häftighet en myckenhet watten, til en högd af 60 fot och derutöfwer, medelst en Läderflanga. Sprutan sättes i gång med 4 pumpor, hwåraf de 2 draga wattenet ut en brun eller canal, och de öfrige två inne drifwa det i högden. Fåra personer kunna med ringa möda besjra om arbetet. Man anser denna machine i alla asseenden fördelaktigare, än alla dem man hitills til samma ändamål upfunnet.

2. De gamlas sätt at hela året öfwer bibehålla kött friskt, utan at förlora sin smak och saft, har nu åter blifwer upfunnet. Det kan i alla luststreck och climater bibehålla sig utan någon förändring: flere förnyade försök hafwa betaget upfinnaren alla tvifvelsmål em säkerheten af denna upått. Sjelfwa konsten lärer med första gjöras bekant.

3. En wid Namn Uquin har upfunnet konsten at fästa och gjöra förgyllningen beständig på tvåd, Metaller och Meubler. Utan at härtil bruka guld, gifwer han at Kopparn en Guldfärg, som icke allenast är beständig, utan blifwer äfwen wackrare dag från dag. Förgyllningen på tvåd förlorar aldrig utseende af ny, och kan utan skada twättas. Igenom samma konstfucde bewaras äfwen polerade järn och stål från rost, om de ock skulle utättas för sådana syrliga och skarpa wåtor, så som åttå, m. m. som altid angripa järn och stål.

Götheborg. Förkliden Fredags confiscerades wid Laballs Gåstgifswaregård en anseelig hop Ostindiska waror, som sågas stiga til et wärde af ungeärligen 20 eller 21000 dal. Sämt.

Dito. Det berättas at i Eldsberga Pastorat uti Halland, en gård skal hafwa brändt, hwilken, kan man ej med wisshet säga, dock förmenes det hafwa waret Kloster Postället.

*) Sedan den wackra inrättningen med löfande Lektor kommet på de sista stället i Staden i fullt werkställighet: ryktes man likwäl på några ännu sakna sulborban deraf. Det skulle wisserligen tyda et stycke af Runas och Kyrkogatorne, om man på Swenska Kyrkemuren, ju för, ju bättre, sänge se lektor i lika afstånd, som på de öfrige gatoc och husraders ty at det framdeles lärer ske, derom twiflas aldeles icke.

*) Insäändt.

Obscurus.

Upofferade: Capitain Grubb. Sergeant Tholander. Cornet Swinhuswud. Lieutenant Bildt. Capelmästaren La. Hay. Francka Röman Fescher.
Uppåfferade: Capitain Ugglå. Cornet Sahlgren.

Inkommande Skeppare: Nils Schwelsen från Ahlsborg, med Öf, Smör och beredde Drebudår, John Beckwith fr. London, George Bruce fr. Partov, A. J. Hagberg fr. Londonderry, Daniel Dale fr. Bristol, med Barlast, Lars Lamberg fr. St. Ubes, med Salt och Windruwor, Anthony Ruston fr. Amsterdam, John Reed fr. Bauff, med Barlast. James Grants fr. Emden, med Barlast. William Wadd fr. Hull, med Dito och Smör. D. wid Broering fr. Lieth, med Dito. John Ebrikon fr. Hull, med dito och Smör samt Öf.

Utgående: John Bubbers til Dantirquen, William Lowie til Nord Farris, Jan Jacobs de Broode til Amsterdam, samt Lars Norin til Bilbao, med Ostindiska wa-

ror. William Jones til Wi-hby, Richard Thorley til Hull, George Crowe til Stock-
 eon, George Long och John Fenwick til England, James Jameson til Borroffenes,
 John Watson och Edward Brown til Scotland, med Järn och Bräder. William
 Walker til Scotland, med Järn och Ostindiskt gods. Robert Ballantine til Eng-
 land, Thomas Thomson, til Scotland, med Järn och Bräder, samt George Brus-
 ce med Thee til Nordfaro.

D. 19 Oct. Blef Jacob Fred. Armfält af Rättare til Stads-wallden insörd,
 och d. 20 om Nstones Arresterades en Hattemakare Gofse för slagsmål.

Windens förändring. Den 18, 19, 20, 21 och 22 har vinden med någon o-
 behöplig variation waret Spdlig.

Wexel=Cours d. 19 Octobr.

Hamburg 69 = = = = Mark R:mt.
 Amsterd. 65 = = = = Mark R:mt.

Kundghörelser.

I dag den 23 October, Kloctan precise Tolf föremiddagen stutas Collecterin-
 gen för 53 dje dragningen af Kongl. Nummer Lotteriet, på de här i Göteborg för-
 ordnade försälgnings=Contoir, och i morgon öppnas Lottförsälgningen til 54 drag-
 ningen.

Bot Auction på Afledne Proffsten Hjortbergs Boksamling continueras hos Herr
 Sven Spargren i morgon kl. 10 föremiddagen.

På et ställe, som nämnes af Utgifwaren, finnes til salu, någon Huswäf bestän-
 de af lärst och blaggarn.

En Skildpaddes-dosa af större och tjockare slaget med Silfver-ring om locket, är
 för några dagar sedan i Domkyrkan lemnad; den som den uptaget, har at annä-
 la sig hos Utgifwaren, då hederlig wädergällning sås af ägaren.

Hos Collega Molin äro följande inbundne Böcker til salu: Historische Nachricht
 von dem 30 jährigen kriege der Stadt Pirnau von denen feindlichen Schweden ic.
 D:o von denen Salzburgischen emigranten. 1732 und Des Staats Drackels antworten
 auf die fragen d. vornemsten Potentaten in der welt. Das beunruhigte Raumburg.
 Historische Nachricht vor d. Zweit. Große Evangelische Jubileum. alla i et band 4:o.
 2 dal. Swenska Korkolagen, franste band. 1 dal. 16. die. Thornsche Denkwür-
 digkeiten ic. Der Olivische Friede i et band 1 dal. Hungarisch=Turkische Chronick,
 mit vielem Kupfern 8 o 1 dal. Dreyfacher Schwedischer Lorbeer Kranz, Gustawi
 Adolphi. 3 delar. Kurze Beschreibung des Königreichs Schweden. alla i et band.
 4:to 1 Dal. S:mt. Dahlbergs Svecia antiqua & hodierna, Franste band. Drevlii
 Djur=bekräftning och Djurbergs Geographie uti Exemplar.

Hos Tracturen Schlemminger är en Paraplue qwarlemnad, som af ägaren kan
 återhämtas.

Herrar Subscribers på Gothlands Samlingars 2:dra Del, behagade hos Boktr.
 Wahlström med följta afhämta sine Exemplar emot Subscription 1 dal. 16, samt
 för öfverfligande ark 13 en tredjedels öre S:mt. Däräs finnes äfwen Exemplar til
 köps för 2 dal. 21 en tredjedels öre S:mt.

R:o 85 utkommer nästkommande Fredag.